

**NEUTRA-** architektonický ateliér-Ing. arch. Peter Mizia, Farská č.1, 949 01 Nitra;  
[mizia@stonline.sk](mailto:mizia@stonline.sk), tel . 037- 6579461

---

# **Čechynce**

## **Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie**

(podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z)

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ČECHYNCE  
NÁVRH RIEŠENIA  
TEXTOVÁ ČASŤ



|                   |                                                  |
|-------------------|--------------------------------------------------|
| SPRACOVATEĽ :     | NEUTRA – ARCHITEKTONICKÝ ATELIÉR                 |
| HLAVNÝ RIEŠITEĽ : | ING. ARCH. PETER MIZIA, FARSKÁ Č.1, 949 01 NITRA |
| OBSTARÁVATEĽ :    | ING. ARCH. PETER MIZIA                           |
|                   | OBEC ČECHYNCE                                    |

## Obsah

### A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- I. Základné údaje o obstarávateľovi
- II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

### B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

- I. Údaje o vstupoch
- II. Údaje o výstupoch

### C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

- I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia
- II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého
- III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) odľahčujúca územnoplánovacej dokumentácie
- IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie
- V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)
- VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia
- VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení
- VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie
- IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)
- X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení
- XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

## A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE:

### I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov: Obec Čechynce

2. Kód obce: 555886

**Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPD a ÚPP (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.**

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Róber Kupeček – starosta obce

Obecný úrad Čechynce

Hlavná ulica 112/74

951 07 Čechynce

t.č. starosta obce: 0905 859 680

e-mail: [obec.cechynce@slovanet.sk](mailto:obec.cechynce@slovanet.sk)

Miesto na konzultáciu: obecný úrad Čechynce

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, číslo preukazu odbornej spôsobilosti: 036

[Gertruda.cubonova@unsk.sk](mailto:Gertruda.cubonova@unsk.sk)

Spracovateľ a zodpovedný projektant ÚPN obce Čechynce:

Architektonický ateliér NEUTRA, Ing. arch. Peter Mizia

Farská 1, Nitra 949 01

Autorizovaný architekt reg.č.0550AA

t.č.: 0905277234

[mizia@stonline.sk](mailto:mizia@stonline.sk)

### II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii:

1. **Názov :** Územný plán obce Čechynce - návrh

2. **Územie:** Kraj: Nitriansky

Okres: Nitra

Obec: Čechynce

Katastrálne územie: Čechynce

### 3. **Dotknuté obce:**

- Obec Golianovo – starosta obce, Obecný úrad Golianovo č.400, 951 08 Golianovo

- Obec Malý Cetín – starosta obce, Obecný úrad Malý Cetín č.105, 951 07 Čechynce

- Obec Veľký Cetín – starosta obce, Obecný úrad Veľký Cetín, Nová 700/2,  
95105 Veľký Cetín

- Obec Ivánka pri Nitre – starosta obce, Obecný úrad, Novozámocká č.326,  
95112 Ivánka pri Nitre

- Mesto Nitra, Mestský úrad Štefánikova trieda č.60, 949 01 Nitra

**4. Dotknuté orgány:**

- Ministerstvo životného prostredia SR, odbor geológie, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Nám. Jána Pavla II č. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre, Štefánikova tr. 58, 949 63 Nitra

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány podľa §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

**5. Schvaľujúci orgán:** Obecné zastupiteľstvo obce Čechynce

**6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:**

Návrh riešenia územného plánu obce Čechynce rieši výlučne katastrálne územie obce Čechynce a nemá vplyv presahujúci štátne hranice. Katastrálne územie Čechynce neleží v kontakte so štátnymi hranicami SR.

## B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

### I. Údaje o vstupoch

#### 1. Pôda - záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (poľnohospodárska, nepoľnohospodárska pôda (m<sup>2</sup>), bonita).

Pôdny fond obce Čechynce o rozlohe 5 861 035 m<sup>2</sup> je členený na poľnohospodársku (86,95%) a nepoľnohospodársku pôdu (13,05 %). Na poľnohospodársku pôdu pripadá 86,95 % z územia obce, z toho 86,20 % tvorí orná pôda. V štruktúre poľnohospodárskych pôd zaberajú 7,36 % vinice, 4,27 % záhrady, 2,15 % trvalé trávnaté porasty.

Nepoľnohospodárska pôda je tvorená hlavne zastavanou plochou, ktorá z nej zaberá 56,07 %. Na vodné plochy pripadá 14,88 %. Štruktúru využívania krajiny dopĺňajú ostatné plochy (29,03 %).

Celková výmera katastrálneho územia: 5 861 035 m<sup>2</sup>. Túto plochu delíme na :

- poľnohospodársku pôdu : 5 095 962 m<sup>2</sup>.

- nepoľnohospodársku pôdu : 765 073 m<sup>2</sup>.

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy (m<sup>2</sup>):

|           |           |
|-----------|-----------|
| Orná pôda | 4 392 922 |
|-----------|-----------|

|        |         |
|--------|---------|
| Vinica | 375 325 |
|--------|---------|

|         |         |
|---------|---------|
| Záhrady | 217 799 |
|---------|---------|

|                         |         |
|-------------------------|---------|
| Trvalo trávnaté porasty | 109 916 |
|-------------------------|---------|

Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy (m<sup>2</sup>):

|              |         |
|--------------|---------|
| Vodná plocha | 113 888 |
|--------------|---------|

|                  |         |
|------------------|---------|
| Zastavaná plocha | 429 023 |
|------------------|---------|

|                |         |
|----------------|---------|
| Ostatná plocha | 222 162 |
|----------------|---------|

Podľa prílohy č. 9 k vyhláške č. 508/2004 Z.z. (novelizovaná vyhláškou č. 59/2013) sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. Skupiny a najmenej kvalitné do 9. Skupiny. Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom využití je zabezpečená ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek

#### **V riešenom území sú to nasledovné chránené poľnohospodárske pôdy podľa BPEJ:**

1. kvalitná skupina 0019002, 0022002

2. kvalitná skupina 0039002

3. kvalitná skupina 0026002, 0044002, 0044202

Ostatné identifikované BPEJ v k.ú. sú zaradené nasledovne:

5. kvalitná skupina 0024004, 0038202

6. kvalitná skupina 0047202

4., 7., a 8. kvalitná skupina sa v území nenachádza

## 2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

V súčasnosti je obec zásobovaná pitnou vodou z vodovodu Nitra - Janíkovce. Obec má vybudovaný verejný vodovod a úpravňu vody. Prevádzkovateľom verejného vodovodu je spoločnosť : Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.

Výpočet spotreby vody:

- počet obyvateľov v r. 2013 1090
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom 135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť 25,0 l/os.deň
- redukcia potreby vody z dôvodu nevybudovanej kanalizácie o 25,0 %

### Priemerná denná potreba

$$Q_p = 0,75 \times [(1090 \times 135,0) + (1090 \times 25,0)] = 0,75 \times [147150 + 27250] = 0,75 \times 174400 \approx 130800 \text{ l/deň}$$

$$Q_p \approx 1,51 \text{ l/s}$$

### Maximálna denná potreba

$$Q_m = Q_p \times 1,6 = 130800 \times 1,6 = 209280 \text{ l/deň}$$

$$Q_m \approx 2,42 \text{ l/s}$$

### Maximálna hodinová potreba

$$Q_h \approx Q_m \times 1,8 = 2,42 \times 1,8 \approx 4,356 \text{ l/s}$$

Je potrebné vykonávať kontrolu kvality pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR číslo 354/2006 Z.z. Kvalita vody bude meraná v rámci obecného vodovodu na základe odsúhlaseného harmonogramu prevádzkovateľa Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre. Kontrola kvality vody sa vykonáva v budove obecného úradu.

Obec má vybudovanú kanalizačnú sústavu, ktorá pozostáva z vetvovej kanalizačnej siete. Splaškové vody sú odvádzané do miestnej ČOV, kde dochádza k intenzívnemu čisteniu tak, aby vypúšťané vody spĺňali príslušné normy a kritériá. Vyčistené vody sú vypúšťané do rieky Nitra. Na kanalizáciu je napojených 82% obyvateľstva. Produkcia splaškových vôd je zhodná s objemom spotreby vody zníženým o 5%.

### Priemerná denná produkcia splaškových vôd

$$\approx 1,51 \text{ l/s} - 5\%$$

### Maximálna denná produkcia splaškových vôd

$$\approx 2,42 \text{ l/s} - 5\%$$

### Maximálna hodinová produkcia splaškových vôd

$$\approx 4,356 \text{ l/s} - 5\%$$

Stoky sú navrhované väčšinou vo vozovkách. Trasa stôk je navrhnutá tak, aby boli dodržané ustanovenia „priestorovej“ normy (STN 73 6005) – tzn. pri križovaní a súbehu musia byť dodržané vzdialenosti medzi povrchom kanalizačných rúr a povrchom jestvujúcich potrubí. Ďalej bola pri návrhu trás kanalizácie vo vozovke snaha o umiestnenie navrhovaného kanalizačného potrubia pokiaľ možno v strede jedného jazdného pruhu vozovky alebo v strede tejto vozovky (aby bol vylúčený prejazd poklopov kolesami áut). Technicky je kanalizačná sústava rozdelená na dve časti. Prvá časť je skolaudovaná

### 3. Suroviny - druh a spôsob získavania

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 285/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zz. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon NR SR č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a iné právne predpisy.

Štátny geologický ústav Dionýza štúra v Bratislave v obci neeviduje staré banské diela. Najbližšie dobývacie priestory sa nachádzajú v obci Golianovo (zemný plyn) a Veľký Cetín (štrkopiesky). V území nie je evidovaná ochrana ložísk.

Podľa vyjadrenia Obvodného banského úradu v Bratislave je potrebné rešpektovať v súlade s §17 ods. 5 s poukázaním na §34 ods. 2 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov vyznačené hranice chráneného územia Branč, určeného pre osobitný zásah do zemskej kôry organizácii ENGAS s.r.o.

Tab. 1: Chránené ložiskové územia v okrese Nitra v roku 2012

| Názov CHLÚ | Nerast     | Organizácia                                        |
|------------|------------|----------------------------------------------------|
| Golianovo  | zemný plyn | ENGAS s.r.o., Nábřežie mládeže 89,<br>949 01 Nitra |

Zdroj: hbu.sk

### 4. Energetické zdroje - druh spotreba

#### Elektrifikácia

Obec je elektrickou energiou zásobovaná z jestvujúcich trafostaníc, ktoré sú lúčovite napojené zo vzdušného 22kV elektrického vedenia –linka č.309, ktorá prichádza z elektrorozvodne Chrenová.

#### Návrh - koncepcia rozvoja elektrifikácie

- kabelizácia všetkých 22 kV vzdušných el. vedení v zastavanom území obce vzdušným alebo zemným elektrickým káblom.
- rekonštrukcia a posilnenie všetkých TS, ktoré budú slúžiť pre rozvojové lokality,

- všetky elektroenergetické línie a zariadenia sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby obce.

Obec (počet domov: 326, obyvateľov: 1090) je zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22 / 0,42 kV:

Stav:

| Číslo TS    | Typ      | Výkon TS<br>kVA | Vlastník |
|-------------|----------|-----------------|----------|
| TS 0008 002 | kiosková | 250 kVA         | ZSE      |
| TS 0008 003 | kiosková | 50 kVA          | ZSE      |
| TS 0008 004 | kiosková | 400 kVA         | ZSE      |

Návrh:

| Číslo TS       | Typ      | Výkon TS<br>kVA | Vlastník |
|----------------|----------|-----------------|----------|
| TS 0008 002    | kiosková | 400 kVA         | ZSE      |
| TS 0008 003    | kiosková | 100 kVA         | ZSE      |
| TS 0008 004    | kiosková | 400 kVA         | ZSE      |
| TS 0051 NOVA 1 | kiosková | 400 kVA         | ZSE      |
| TS 0051 NOVA 2 | kiosková | 400 kVA         | ZSE      |

Číslo obce pre TS u ZSE je 0008.

TS – transformovňa

TR – transformátor

Transformovne sú napojené z 22 kV vzdušného vedenia VN – linky č. 309.

Rozsah elektrických zariadení na katastrálnom území obce :

- 22 kV vzdušné vedenie (3x70/11) 3,1 km
- transformovňa /ostatné/ 0 ks
- transformovňa stav kiosková 3 ks
- transformovňa návrh kiosková 2 ks

Trasy vedení a umiestnenie transformovni sú na priložených situačných výkresoch ÚPD v merítke 1:2000 a 1:10 000 (širšie vzťahy – väzba k nadradenej sústave).

Hospodárne zaťaženie transformátorov u TS004 je prekročené. Ďalší odber (výkon) v obci bude možný buď výmenou transformátora na väčšiu jednotku u niektorých TS, alebo vybudovaním nových TS v zmysle návrhu.

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AlFe 25 mm<sup>2</sup> až AlFe 70 mm<sup>2</sup> na nadzemných podperách. Obec je napojená z 2 trafostaníc a spotreba vinohradnícko - ovocinárskej zóny je hradená z tretej stanice. Všetky sú kioskové. Elektrické vzdušné rozvody sú v pomerne dobrom stave. V prípade plánovanej investičnej výstavby bude rozšírená sieť trafostaníc s uložením káblových rozvodov do zeme (prípadne napojenie na existujúce trafostanice). V kontexte rozvoja

budú zároveň riešené rozvody pre verejné osvetlenie iba zemnými káblami a osadením svietidiel na oceľové estetické stožiare.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je :

- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- a) zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- b) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m
- c) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- d) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- e) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- f) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy

- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Elektrické vedenia a ich ochranné pásma.

Elektrické nadzemné vedenie VN 22kV a slúžia predovšetkým pre potreby obce časť má tranzitný charakter.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia 22 kV (1kV až 35 kV vrátane, pre vodiče bez izolácie) je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti 10 m meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Podľa § 36 zákona č. 656/2004 o energetike a o zmene niektorých zákonov je v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané: pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického

vedenia. Na základe konzultácii s predstaviteľmi Západoslovenských elektrární bolo dohodnuté, že priamo pod vedením bude ponechaný priesek 3 m bez výsadby, z dôvodu prístupnosti k objektu.

Návrh vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby.

ÚPN obce rešpektuje všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.

### **Plynofikácia**

Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je zemný plyn (ZP). Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v súčasnosti prevádzkuje SPP – distribúcia, a.s.

Zemný plyn (ZP) sa v meste v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na technologické účely. Dodávateľom ZP v meste už v súčasnosti môžu rôzni oprávnení dodávateľia. Trh so ZP je otvorený.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

#### **2.1. Kategorizácia odberateľov ZP**

V obci sa môžu v zmysle nachádzať štyri kategórie odberateľov zemného plynu (ZP). Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m<sup>3</sup>) je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m<sup>3</sup>) je kategória maloodberateľia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m<sup>3</sup>) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m<sup>3</sup>) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých kategórií k 10/2014 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

*stav odberateľov ZP k 10/2014:*

| <i>kategória odberateľa</i> | <i>Počet</i> |
|-----------------------------|--------------|
| domácnosť (D)               | 360          |
| maloodberateľ (M)           | 12           |
| strednoodberateľ (S)        | -            |
| veľkoodberateľ (V)          | -            |

Primárnym zdrojom ZP obce je VTL prípojka PN63 DN100 Veľký Cetín z VTL plynovodu PN63 DN100 Veľký Cetín a VTL regulačná stanica (RS) RS 3000 Veľký Cetín. VTL prípojka Veľký Cetín a RS Veľký Cetín zásobujú i obce Malý Cetín a Veľký Cetín. Tieto PZ, okrem VTL plynovodu PN63 DN100 Veľký Cetín, ktorý východne od intravilánu obce prechádza katastrálnym územím obce severovýchodným smerom, sa ale v katastrálnom území nenachádzajú.

Sekundárnym zdrojom ZP v meste je STL plynovodná DS. Táto tzv. miestna sieť (MS) pozostáva z jednej údržbovej oblasti (ÚO) s názvom Čechynce. MS je tvorená úsekmi STL plynovodov a plynovodnými prípojkami z ocele a z PE. MS zabezpečuje v obci plošnú dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný STL plynovodnými prípojkami (PP). Doreguláciu ZP z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

*distribučné diaľkové VTL plynovody a prípojky:*

| Názov                | prevádzkový<br>pretlak | dimenzia |
|----------------------|------------------------|----------|
| plynovod Veľký Cetín | do 6,3 MPa             | DN100    |

*distribučné STL prepojovacie plynovody:*

| Názov                              | prevádzkový<br>pretlak | dimenzia | materiál |
|------------------------------------|------------------------|----------|----------|
| plynovod RS Veľký Cetín – Čechynce | do 100 kPa             | DN150    | oceľ     |

*distribučná STL miestna plynovodná sieť:*

| Zariadenie       | prevádzkový<br>pretlak | materiál  |
|------------------|------------------------|-----------|
| uličné plynovody | do 100 kPa             | PE / oceľ |
| Prípojky         |                        |           |

4. Riešenie plynifikácie.

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s návrhom ÚPD-N.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcej STL plynovodnej DS Čechynce. Prevádzkované budú na taký pretlak ZP STL, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 – do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D<sub>IBV</sub>) treba na výpočet max.

hodinového odberu ZP ( $Q_{mh}$ ) uvažovať s hodnotou 1,4 m<sup>3</sup>/h. Miera plynofikácie nových potenciálnych odberateľov kategórie D sa predpokladá 100%.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m<sup>3</sup>,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbery treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

## 2.4. Rozsah navrhovaných PZ

*miestne STL plynovody - návrh:*

| dimenzia v mm | dĺžka v bm | Materiál           |
|---------------|------------|--------------------|
| D50           | 685        | HDPE MRS10 SDR11   |
| D63           | 2.935      |                    |
| D90           | 305        | HDPE MRS10 SDR17,6 |

*miestne STL plynovody - výhľad:*

| dimenzia v mm | dĺžka v bm | Materiál         |
|---------------|------------|------------------|
| D63           | 1.095      | HDPE MRS10 SDR11 |

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 metrov.

## 2.5. Nárast odberu ZP

*bývanie:*

| počet BJ HBV | počet BJ IBV | m <sup>3</sup> /h | Tis.m <sup>3</sup> /r |
|--------------|--------------|-------------------|-----------------------|
| 48           | 330          | 500,4             | 765,0                 |

## 3. Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovod PN63 DN100 4 m od osi

- STL plynovody a prípojky v extraviláne 4 m od osi
- STL plynovody a prípojky v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovod PN63 DN100 50 m od osi
- STL plynovody v extraviláne 10 m od osi
- STL plynovody v intraviláne (2+0,5xD) m od osi

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2004 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

## 5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

### Cestná doprava

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov.

Záujmové územie sa nachádza v blízkosti rýchlostnej cesty R1 Nitra, ktorá sa križuje s cestnou komunikáciou III/05137.

Obec leží na križovatke ciest III. triedy - III./05137 a III/05139. V centre obce sa križuje cesta III/05137, ktorá spája obec Čechynce na severe s mestom Nitra a na juhu s obcou Malý Cetín, s cestou III/05139, ktorá zabezpečuje prepojenie s obcou Golianovo. Napojenie obce na cestu I. triedy (č. 51) zabezpečuje cestná komunikácia III/05139, ktorá tiež slúži aj ako prístupová komunikácia k niektorým poľnohospodárskym pozemkom a vinohradom.

Dĺžka miestnych komunikácií v obci je 3,3 km a sú to cesty IV. triedy. Sieť ciest III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami a poľnými cestami, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti poľnohospodárskej pôdy a viníc. Chodníky v obci chýbajú.

Podľa vyjadrenia (SSC č.5326/2014/2320/39338...)v katastrálnom území obce Čechynce sa nachádzajú cesty III/05137 Nitra - Veľký Cetín a III/05139 Čechynce - Golianovo, pre ktoré požadujeme rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie:

- v zastavanom území v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110
- mimo zastavaného územia v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

### Cestná hromadná doprava

Autobusová preprava je zabezpečená spoločnosťou Arriva Nitra a.s. nasledujúcimi prímestskými autobusovými spojmi:

- Nitra-Lapáš-Golianovo-Malý Cetín
- Nitra – Paňa
- Nitra – Mojzesovo

### Cyklistická doprava

Cyklistické trasy sa v k.ú nenachádzajú.

V návrhovom období je predpoklad rozvoja tohto druhu dopravy v smeroch:

- Čechynce – Nitra( cestná cyklistika ,trasa Eurovelo 6);
- Čechynce – Černík( cestná cyklistika,trasa Eurovelo 6);
- Čechynce – Golianovo( cestná cyklistika prípojka naregionálny cyklistický chodník Nitra ,Vráble, Podhájska);

Cyklistické trasy sú vyznačené i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné v projektovej dokumentácii navrhnúť podľa STN 73 6110.

### **Železničná doprava**

Podľa vyjadrenia ŽSR (11204/2015/O420-6) katastrálnym územím obce Čechynce neprechádza žiadna železničná trať a nenachádzajú sa v ňom zariadenia v správe ŽSR. Najbližšia možnosť využitia služieb ŽSR je v Nitre.

### **Letecká doprava**

V riešenom území sa nenachádza. Vo vzdialenosti 3,5 km sa nachádza regionálne letisko Nitra – Janíkovce s medzinárodnou pôsobnosťou verejného typu s nepravidelnou leteckou dopravou.

Katastrálne územie obce Čechynce sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Nitra.

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ochranným pásmom vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 175 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom prechodových plôch (sklon 12,5 % - 1:8) s výškovým obmedzením 153,3- 175 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov (sklon 1,43 % - 1:70) s výškovým obmedzením 153,3- 179,4 m n.m.Bpv.

Keďže sa jednotlivé ochranné pásma prelínajú, pre konkrétne miesto výstavby pri prekrytí ochranných pásiem je záväzná výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou.

Pri určenej podlažnosti v jednotlivých lokalitách žiadame preveriť kolíziu s výškami určenými ochrannými pásmami letiska. Nadmorské výšky určené ochrannými pásmami sú nadradeným regulatívom podlažnosti.

Terén v časti katastrálneho územia už presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami letiska. Vzhľadom na úroveň terénu, existujúce prekážky a s cieľom zjednodušiť proces posudzovania jednotlivých objektov, je v tejto lokalite stanovená maximálna výška, do ktorej je možné realizovať stavby a umiestňovať zariadenia nestavebnej povahy bez súhlasu leteckého úradu. Výnimkou sú stavby, pri ktorých bude použitím stavebných mechanizmov maximálna stanovená výška prekročená. Tieto stavby je nutné v stupni územného konania s leteckým úradom prerokovať. Maximálne výšky nad terénom stanovené na jednotlivých terénnych

prekážkach zahŕňajú aj priestor v ich tesnej blízkosti. Týmto priestorom sa rozumie územie od hraníc terénnej prekážky do vzdialenosti, kde sa už maximálna stanovená výška nad terénom zhoduje s hodnotou stanovenou ochranným pásmom. Pre k. ú. obce Čechynce je obmedzujúca výška 10 m nad terénom, maximálne však do nadmorskej výšky 208.0 m. n. m. V ostatnej časti k. ú. je maximálna výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy stanovená ochrannými pásmami.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- ochranným pásmom bez laserového žiarenia, v ktorom úroveň vyžarovania nesmie prekročiť hodnotu  $50 \text{ nW/cm}^2$ , pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla. V pásme bez laserového žiarenia sa zakazuje zriaďovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenia, ktorých úroveň vyžarovania v ktoromkoľvek mieste ochranného pásma bez laserového žiarenia by prevyšovala hodnotu  $50 \text{ nW/cm}^2$
- ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (vedenie musí byť riešené podzemným káblom),
- vonkajším ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; obmedzenie zriaďovania poľnohospodárskych stavieb, napr. hydinární, kravínov, bažantníc, stredísk zberu a spracovania hmotného odpadu, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva)
- ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám (povrchová úprava objektov a zariadení musí byť riešená materiálmi s nereflexnou úpravou; externé osvetlenie objektov, spevnených plôch a komunikácií, reklamných zariadení a pod. musí byť riešené svietidlami, ktorých svetelný lúč je nasmerovaný priamo na osvetľovanú plochu a nemôže spôsobiť oslepenie posádky lietadiel; zákaz použitia silných svetelných zdrojov).

V zmysle §28 ods. 3 a §30 leteckého zákona je letecký úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovanom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať letecký úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, resp. svojím charakterom mohli narušiť obmedzenia stanovené vyššie popísanými ochrannými pásmami Letiska Nitra,
- vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a)),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b)),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c)),

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d)).

### **Potrubná doprava**

Priebeh líniových častí produktovodných vedení (produktovod DN250, kábel DKMOS, kábel NN), ktoré prevádzkuje SLOVNAFT, a.s., Produktovod, 920 64 Kľáčany je potrebné akceptovať hlavne pri stavebnom konaní výstavby v dotknutej oblasti, resp. pri inej činnosti v ochrannom pásme produktovodu (300 m na každú stranu od osi produktovodu) a oboznámiť, resp. prizvať SLOVNAFT, a.s., Produktovod, 920 64 Kľáčany ako účastníka územného, resp. stavebného konania.

1. Všetky činnosti v ochrannom pásme produktovodu upravuje zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov:

(1) V ochrannom pásme do vzdialenosti 300 m od potrubia je zakázané zriaďovať objekty osobitnej dôležitosti, ako aj ťažné jamy prieskumných a ťažobných podnikov a odvaly.

(2) V ochrannom pásme potrubia je zakázané

a) do vzdialenosti 200 m od osi potrubia zriaďovať na vodnom toku mosty a vodné diela,

b) do vzdialenosti 150 m vykonávať súvislé zastavanie miest a sídlisk a zriaďovať ďalšie dôležité objekty a železničné trate pozdĺž potrubia,

c) do vzdialenosti 100 m zriaďovať akékoľvek stavby,

d) do vzdialenosti 50 m vykonávať stavby menšieho významu a kanalizačnej siete,

e) do vzdialenosti 20 m zriaďovať potrubie pre iné látky ako horľavé kvapaliny I. a II. triedy,

f) do vzdialenosti 10 m vykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť potrubie a plynulosť a bezpečnosť jeho prevádzky, napr. výkopy, odpratávanie zemín, ich navrhovanie, sondy a vysadzovanie stromov.

(3) Zriaďovať stavby a vykonávať udržiavacie práce na stavbe v ochrannom pásme potrubia možno iba po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa potrubia a vlastníka pozemku, na ktorom je alebo má byť stavba postavená. Súhlas prevádzkovateľa potrubia a vlastníka pozemku, na ktorom je alebo má byť stavba postavená, na zriadenie stavby v ochrannom pásme potrubia je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie; vykonávať iné činnosti podľa odseku 2 v ochrannom pásme potrubia môžu osoby iba so súhlasom prevádzkovateľa potrubia a za podmienok určených prevádzkovateľom potrubia vrátane primeraných podmienok na zaistenie bezpečnosti potrubia.

(4) Elektrické vedenie možno zriaďovať najmenej v takej vzdialenosti od potrubia, aby sa zachovali ochranné pásma podľa § 43.

(5) Vykonávať činnosti v ochrannom pásme potrubia na prepravu ropy z miesta ťažby do miesta spracovania môžu osoby iba so súhlasom prevádzkovateľa potrubia.

Záverom upozorňujeme, že produktovodné vedenia sú zaradené do skupiny objektov osobitnej dôležitosti, neakceptovanie podmienok a skutočností uvedených v tomto vyjadrení môže viesť k následkom s veľkými materiálnymi a ekologickými škodami!

### **Telekomunikácie**

Telefonizácia obce je zabezpečená cez ATÚ , ktorá je pri budove OcÚ v Golianove. Miestne vedenia sú vedené ako káblové alebo ako vzdušné vedenia. ATÚ spadá pod UTO -Nitra a na telekomunikačnú sieť je prepojená pomocou diaľkových vedení. Súčasný stav telekomunikačnej siete vyhovuje súčasným požiadavkám a potrebám obyvateľov.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci. Telekomunikačné služby zabezpečuje Slovak Telekom, a.s. Obec má pokrytie vysokorýchlostným internetom. Obec má dobré GSM pokrytie od mobilných operátorov: Orange a.s. a T-Mobile a.s. a O2 s.r.o.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásomom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie,
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

V obci je zrealizovaná káblová televízia .Pri realizácii plánovaných investícií je potrebné rešpektovať všetky oznamovacie káble a ich ochranné pásma.

## **II. Údaje o výstupoch**

### **1. Ovzdušie hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií**

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle zákona č. 270/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok

Ovzdušie v obci vykazuje miernu znečistenie znečisťujúcou látkou - PM10 (tuhé častice), minimálne znečistenie v prípade SO<sub>2</sub> a NO<sub>x</sub> CO. Obec nepatrí do žiadnej vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia a tiež sa tu nenachádzajú významné zdroje znečisťovania. Ku kvalite ovzdušia prispieva plynofikácia. Najbližšie veľké zdroje znečistenia sú uvedené v tab. 2. obce.

Tab. 2 Najbližšie veľké zdroje znečistenia k obci: Čechynce

| Zdroj         | Prevádzkovateľ                    | Kataster          | TZL<br>2010(t) | SO <sub>2</sub><br>2010(t) | NO <sub>x</sub><br>2010(t) | CO<br>2010(t) |
|---------------|-----------------------------------|-------------------|----------------|----------------------------|----------------------------|---------------|
| Lom Pohranice | Kameňolomy a štrkopieskovne, a.s. | Pohranice         | 8.29992        | -                          | -                          | -             |
| Močovina 3    | Duslo, a.s.                       | Trnovec nad Váhom | 45.21270       | -                          | -                          | -             |

Zdroj: [www.air.sk](http://www.air.sk)

## 2. Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Verejný vodovod vid. kapitola B I. 2.

Kanalizácia vid. kapitola B I. 2.

Tab. 3 Technická vybavenosť obce Čechynce v roku 2011

|                               | Vodovod | Kanalizácia | ČOV | Vodárenské zdroje |
|-------------------------------|---------|-------------|-----|-------------------|
| v sídle                       | Áno     | Áno         | áno | nie               |
| napojených – počet obyvateľov | 801     | 860         | 860 | -                 |
| napojených - % obyvateľov     | 76      | 82          | 82  | -                 |

Zdroj: beiss.sk

## 3. Odpady

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe zákon č. 102/2010 Z. z., ktorý sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 79/2015 o odpadoch v obci a určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

V katastrálnom území obce Čechynce je podľa vyjadrenia (3153/2015-7.3 16608/2015) je evidovaná jedna odvezená skládka, jedna odvezená/upravená skládka a dve opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky)

V predmetnom území je na základe výpisu Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž – Čechynce – skládka KO. (tab. 4), ktorá je registrovaná ako pravdepodobná environmentálna záťaž so strednou prioritou.

Nenachádza sa tu žiadna prevádzkovaná skládka odpadov, taktiež nie je prevádzkovaná spaľovňa odpadov. Triedený zber je realizovaný s nasledujúcimi komoditami: papier, plasty, sklo, bio odpad.

Tab. 4 Skládky odpadu v obci Čechynce

| Registračné číslo | 1504 | 1505 | 1506 | 1512 |
|-------------------|------|------|------|------|
|-------------------|------|------|------|------|

|                                           |                                   |                                   |                                                    |                                                    |
|-------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Miestny názov skládky                     | Čechynce                          | Čechynce                          | Čechynce                                           | Čechynce – skládka KO                              |
| Plocha [m2]                               | 5000                              | 1200                              | 3000                                               | 10000                                              |
| Vzt'ah skládkovaného materiálu k ovzdušiu | tvorba plynov                     | Zápach                            | žiaden negatívny vplyv                             | Prašnosť, tvorba plynov, zápach                    |
| Vzdialenosť od vodného zdroja [m]         | 50 (vodný tok)                    | 10 (vodný tok)                    | 30 (vodný tok)                                     | -                                                  |
| Vzdialenosť od obydľia [m]                | 200                               | 100                               | 50                                                 | 500                                                |
| Technická bezpečnosť v priestore skládky  | Neovplyvňuje technickú bezpečnosť | neovplyvňuje technickú bezpečnosť | neovplyvňuje technickú bezpečnosť                  | neovplyvňuje technickú bezpečnosť                  |
| Technická bezpečnosť v okolí skládky      | Neovplyvňuje technickú bezpečnosť | neovplyvňuje technickú bezpečnosť | neovplyvňuje technickú bezpečnosť                  | -                                                  |
| Iné vplyvy na životné prostredie          | -                                 | -                                 | -                                                  | Skládka stredného rizika kontaminácie okolia.      |
| Stav skládky - aplikácia                  | odvezená/upravená                 | odvezená                          | opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka) | opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka) |
| Stav skládky – ukončenie                  | 2000                              | -                                 |                                                    | 2000                                               |

Zdroj: <http://mapserver.geology.sk>

#### Produkcia odpadov t/rok na počet obyvateľov obce:

|                                          |        |
|------------------------------------------|--------|
| Množstvo celkom                          | 241,70 |
| Komunálny odpad ostatný                  | 241,70 |
| Komunálny odpad nebezpečný               | 0      |
| Priemyselný odpad ostatný                | 0      |
| Priemyselný odpad nebezpečný             | 0      |
| Množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa | 225,04 |

#### 4. Hluk, vibrácie (zdroje, intenzita)

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 339/2006 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. Prístupná hodnota hluku od roku 2006 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu. Medzi významné zdroje hluku patrí

automobilová doprava, ktorá má negatívny vplyv na obyvateľstvo obce. V obci môže pôsobiť rušivo hluk v okolí sušičky na sušenie tekvicových jadier.

## 5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

### Rádioaktivita

Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U238, ktorý je v stopových množstvách prítomný vo všetkých horninách. Radón nie je stabilný, ale ďalej sa rozpadá na tzv. dcérske produkty. Tie sa viažu na aerosólové a prachové časti v ovzduší, s ktorými vstupujú do živého organizmu inhaláciou. Je jedným z faktorov vplyvujúcich na zdravotný stav obyvateľstva, ktorého účinku je obyvateľstvo vystavené predovšetkým zo stavebných materiálov, z horninového podlažia budov a z vody. Kataster obce patrí do oblasti s nízkym radónovým rizikom.

## C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

### I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Čechynce sa rozprestierajú na západnom Slovensku v Nitrianskom samosprávnom kraji v okrese Nitra s rozlohou 5 861 035 m<sup>2</sup>. Obec sa nachádza v nadmorskej výške od 131 do 210 m n. m. Územie Čechyniec sa zaraďuje podľa klasifikácie územných jednotiek nasledovne: NUTS 1 Slovenská republika (SK0), NUTS 2 Západné Slovensko (SK02), NUTS 3 Nitriansky kraj (SK023), NUTS 4 okres Nitra (SK0233), NUTS 5 Čechynce (SK0233555886)

Stred obce leží vo výške 135 m n. m. s GPS súradnicami 48°25'50" severnej šírky, 18°16'17" východnej dĺžky. Zo severu Čechynce susedia s mestom Nitra /k.ú. Veľké Janíkovce/ na južnej strane susedí s obcou Malý Cetín a Veľký Cetín, z východnej strany hraničí s obcou Golianovo a na západnej strane susedí obcou Ivánka pri Nitre. Najbližšie mesto v blízkosti obce je krajské mesto Nitra .

### II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia- podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

**1. Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia**

#### Geomorfologické pomery

Slovensko ako celok zaraďujeme do Alpsko-himalájskej sústavy, ktoré sa člení na menšie jednotky. Zaradenie obce Čechynce nájdeme v tab. 5.

| Sústava           | Podsústava     | Provincia       | Subprovincia          | Oblasť            | Celok                  | Podcelok             | Časť |
|-------------------|----------------|-----------------|-----------------------|-------------------|------------------------|----------------------|------|
| Alpsko-himalájska | Panónska panva | Západo-panónska | Malá dunajská kotlina | Podunajská nížina | Podunajská pahorkatina | Žitavská pahorkatina |      |

|  |  |       |  |  |  |                 |                      |
|--|--|-------|--|--|--|-----------------|----------------------|
|  |  | panva |  |  |  |                 |                      |
|  |  |       |  |  |  | Nitrianska niva | Dolnonitrianska niva |

Zdroj: Atlas krajiny, 2002

**Žitavská pahorkatina** je trojuholníkový morfológický útvar s mierne členitým reliéfom medzi údoliami riek Nitra a Žitava. Povrch územia je rovný, miestami mierne zvlnený s úklonom k juhovýchodnej svetovej strany. Nadmorská výška územia pahorkatiny sa pohybuje v rozmedzí 130 - 250 m n. m.

**Dolnonitrianska niva** predstavuje mladú štruktúrnú rovinu, ktorú sformovala rieka Nitra. Niva vytvára nerovnako široký pás s najužším pásmom o šírke asi 600 m v priestore mesta Nitry. Po toku rieky juhovýchodným smerom sa niva rozširuje. Zdanlivo rovný povrch je rozčlenený v priečnom reze pásmami vyvýšení a znížení, ako aj opustenými ramenami a meandrami.

Na geologickej stavbe záujmového územia sa podieľajú sedimenty neogénu a kvartéru. **Neogén** je zastúpený sedimentmi pliocénu volkovského súvrstvia. Sedimentacné prostredie bolo riečno – jazerné. Neogén v podunajskej nížine má sedimenty uložené takmer horizontálne. Tieto sedimenty majú prevažne charakter súdržných zemín a nesúdržných až slabo zahlinených pieskov a štrkov. V záujmovom území je neogén reprezentovaný tzv. kolárovsou formáciou, pričom tento mohutný štrkopiesčitý komplex pozvoľna prechádza do sedimentácie v kvartéri.

**Kvartér** buduje povrch územia, pričom jeho mocnosť je premenlivá v závislosti od geomorfológie podkladu. Genéza kvartérnych sedimentov je spojená s procesmi zvetrávania, svahovej modelácie, ďalej činnosťou rieky Nitra a jej prítokov. Kvartér tvorí súvislé pokryvné súvrstvie, ktoré je reprezentované aluviálnymi a fluviálnymi riečnymi náplavami Nitry, resp. Starej Nitry. Fluviálne, riečne sedimenty so stratigrafickým rozpätím pleistocén – holocén budujú poriečnu nivu Nitry, ktorá dosahuje v danej oblasti šírku 5 až 6 km. Prevažnú časť fluviálnych sedimentov tvoria štrkopiesky, ktoré pozvoľne prechádzajú do štrkov a pieskov – kolárovskej formácie.

Nadmorská výška sa pohybuje v obci v rozpätí od 131 (kríženie hranice k.ú. a rieky Nitra) do 210 m n. m. (vrcholová kóta Kopase). Územie Čechyniec patrí pod výškový stupeň nížinatý reliéf (pod 300 m n. m). Relatívna výšková členitosť významne ovplyvňuje charakter krajiny a je dôležitým ukazovateľom vhodnosti územia najmä pre poľnohospodárstvo a cestovný ruch. Podľa vymedzenia morfológicko-morfometrických typov reliéfu rozlišujeme na sledovanom území viac typov reliéfu. Východnú časť územia zaradujeme do reliéfu nížinných pahorkatín a západnú časť územia tvorí reliéf rovín a nív.

### Hydrogeologické pomery

Riešené územia spadá do hydrogeologického regiónu č. QN 072 – kvartér od mesta Nitry po Nové Zámky a Neogénu Žitavskej pahorkatiny. **Hydrogeologický región kvartér od mesta Nitry po Nové Zámky** tvoria fluviálne náplavy dolného toku rieky Nitra. Ich mocnosť dosahuje 5 - 25 m. Priepustnosť štrkopieskových sedimentov je veľmi dobrá. Vrty dosahujú veľkú výdatnosť 2 – 20 m.l<sup>-1</sup>, max. 55 m.l<sup>-1</sup>, nevýhodou je často nevyhovujúca kvalita.

V k. ú. sa nenachádzajú významné podzemné vodné zdroje. *Neogén Žitavskej pahorkatiny* tvoria podzemné vody neogénnych sedimentov, sú artézskeho charakteru, prúdia a akumulujú sa v pórovom prostredí priepustných sedimentov. Kolektormi sú piesky, ílovité piesky, drobné štrky. V porovnaní s vodami mezozoika majú oveľa vyššiu mineralizáciu 500 - 900 mg.

### Geodynamické javy

Zosuv inak svahová deformácia je výsledná morfológická forma svahového pohybu vyvolaného pôsobením gravitácie, pri ktorom sa vytvorilo teleso odlišujúce sa od okolitého horninového prostredia zmenou vonkajšieho tvaru, polohy alebo objemu, resp. vnútornej štruktúry. Z hľadiska náchylnosti svahov na vznik svahových pohybov, patrí riešené územie do rájónu stabilných území.

Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (§ 5 ochrana poľnohospodárskej pôdy pred eróziou) je v pôsobnosti od roku 2004 a sú v ňom určené protierózne opatrenia. Podľa zákona je každý užívateľ poľnohospodárskej pôdy povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy (§ 5, odstavec 2). Podľa VUPOPu je v obci ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou je žiadne až slabé a ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou pôd je slabé na väčšine územia, na východe katastra pri hranici s obcou Golianovo sa vyskytuje stredná až vysoká erózia.

Makroseizmická intenzita predstavuje súbor pozorovaných účinkov na ľudí a škôd na majetku. Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti. Možnosť výskytu makroseismickej intenzity o sile 6-7° MSK

### Ložiská nerastných surovín

vid. kapitola B I. 3.

## **2. Klimatické pomery**

Čechynce sa zaraďujú do okrsku T2, ktorý je teplý, suchý, s miernou zimou, do okrsku T4 teplý, mierne suchý, s miernou zimou. T je označenie teplej oblasti s priemerom viacerých ako 50 letných dní za rok s maximálnou dennou teplotou 25°C. Priemerné januárové teploty sú v hodnote nad -3 °C a priemerné júlové teploty dosahujú 19 – 20°C.

Priemerný ročný úhrn zrážok v záujmovom území dosahuje hodnotu 500 – 550 mm. Keďže územie Čechyniec patrí do podunajskej nížiny maximálny počet dní so snehovou pokrývkou nepresahuje 40 dní. Na podunajskej nížine prevláda ročnom priemery severozápadné prúdenie, ktoré sa vzťahuje i na Čechynce.

### Ovzdušie - stav znečistenia ovzdušia

Zákon č. 137/2010 Zb. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie patrí do Dolnonitrianskej zaťaženej oblasti podľa environmentálnej regionalizácie. K znečisteniu ovzdušia v oblasti prispievajú najmä emisie z priemyselných stacionárnych zdrojov (tab 6). Významné sú aj znečisťujúce látky z prevádzok kotolní a kúrenísk. Ďalšie emisie znečisťujúcich látok pochádzajú z automobilovej dopravy. Zvýšená úroveň znečistenia ovzdušia v rámci okresu Nitra je v meste a v jej okolí (oxid siričitý, oxidy dusíka a oxid uhoľnatý). V ostatných lokalitách oblasti je úroveň znečistenia minimálna až mierna.

Tab. 6 Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia Dolnonitrianskej zaťaženej oblasti v r. 2001

| Prevádzkovateľ                       | TZL  | SO <sup>2</sup> | NO <sub>x</sub> | CO    |
|--------------------------------------|------|-----------------|-----------------|-------|
| Kameňolom a vápenka, a.s. Žirany     | 58,5 | 0,97            | 13,5            | 514,1 |
| IDEA NOVA, s.r.o., Nitra             | 24,8 | 0,1             | 7,3             | 20,8  |
| SPP, š.p. BA, závod Ivanka pri Nitre | 0,1  | 0,2             | 599,6           | 79,0  |

Zdroj: <http://www1.enviroportal.sk>

V obci Čechynce sa nenachádzajú žiadne významné zdroje znečistenia ovzdušia.

#### **4. Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.**

Podľa zákona č. 409/2014 o vodách, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. sa vody členia na povrchové vody a podzemné vody.

Povrchovými vodami sú vnútrozemské vody (vnútrozemskou vodou je stojatá voda alebo tečúca voda na zemskom povrchu a podzemná voda smerom k pevnine od základnej čiary, od ktorej sa meria šírka pásma výsostných vôd) okrem podzemných vôd, brakické vody a pobrežné vody. Povrchovými vodami sú aj vody, ktoré sa vyskytujú na území chránenom pred zaplavením pri povodni, a ktoré nemôžu pri zvýšenom vodnom stave vo vodnom toku odtekať prirodzeným spôsobom (nazývané aj ako vnútomá voda).

Podzemnými vodami sú všetky vody nachádzajúce sa pod povrchom zeme v pásme nasýtenia a v bezprostrednom kontakte s pôdou alebo s pôdnym podložím vrátane podzemných vôd slúžiacich ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia (nazývané aj ako geotermálna voda). Podzemnými vodami zostávajú podzemné vody aj po ich odkrytí prirodzeným prepacom ich nadložia, banskou činnosťou, činnosťou vykonávanou banským spôsobom alebo vykonaním inej obdobnej činnosti.

**Povrchové vody**

Katastrálne územie obce Čechynce patrí do povodia rieky Nitra. Územie obce pretína rieka Nitra v smere zo severozápadu na juhovýchod a rozdeľuje katastrálne územie obce na časť západnú - rovinatú a východnú - pahorkatinnú. Rieka pramení aj ústi mimo riešeného územia. Je typickým nížinným tokom a výrazne dominantnou riekou v regióne, ktorá zberá vodu takmer z celého územia. Z ľavej strany Nitra priberá len krátke a málo vetvené potoky, oveľa rozvinutejšia je riečna sieť v pravostrannej časti povodia.

Rieka Nitra je vodohospodársky významný tok spravovaný Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p. Piešťany.

V rámci riešenia problematiky vodného hospodárstva je potrebné akceptovať a zapracovať nasledovné požiadavky:

- V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného požadujeme rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi" a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov" a pod.
- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami - uvedené je potrebné zapracovať do časti „Ochrana pred povodňami".
- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 požadujeme zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Nitra v šírke 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze a min. 5 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov obojstranne.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky

- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia - povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí
- stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
- navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822.
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť organizáciou SVP šp. Piešťany.

#### Znečistenie povrchových vodných tokov

Povrchové vody sú znečistené hlavne zo splachu agrochemikálií a vypúšťaním znečistených vôd z poľnohospodárskych objektov, čím sa znižuje kvalita vody a postupne sa ochudobňuje vodná biota.

Povrchové vody sú podľa kvality vody zaradované do 5 tried kvality:

I.trieda – veľmi čistá voda

II.trieda – čistá voda

III.trieda – znečistená voda

IV. trieda – silne znečistená voda

V.trieda – veľmi silne znečistená voda

Zoznam sledovaných ukazovateľov podľa STN 75 7221:

A - kyslíkový režim

B – základné fyzikálno-chemické ukazovatele

C – nutrienty

D – biologické ukazovatele

E - mikrobiologické ukazovatele

F – mikropolutanty (anorganické a organické)

G – toxicita

H – rádioaktivita

V Dolnonitrianskej zaťaženej oblasti sú povrchové vody rieky Nitry v dolnom úseku znečisťované odpadovými vodami zo sídelných aglomerácií. Kvalita vody v oblasti je IV. triedy (tab.7). Významnými zdrojmi znečistenia vôd sú priemyselné podniky.

Tab. 7 Triedy kvality sledovaných ukazovateľov na rieke Nitra - Čechynce podľa STN 757221

| Tok   | Miesto odberu vzorky | Skupiny ukazovateľov |    |   |   |   |   |
|-------|----------------------|----------------------|----|---|---|---|---|
|       |                      | A                    | B  | C | D | E | F |
| Nitra | Čechynce             | IV                   | IV | V | V | V | V |

Zdroj: SHMU, 2005

### **Vodné plochy**

V katastrálnom území sa nachádza vodná plocha odstaveného ramena rieky Nitry , ktorá zasahuje aj do katastrálneho územia Malý Cetín.

### **Podzemné vody**

Hydrogeologické pomery vid kapitola C II. 1.

### **Ochrana vôd a vodných zdrojov**

Ochranné pásmo potoka je určené zákonom č. 364/2004 Z.z. ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov je osobitne zdôraznená v piatej časti vodného zákona. V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pozdĺž uvedených vodných tokov podľa ich významu obojstranne.

Pre účely ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú sa vyhlasujú pásma hygienickej ochrany vôd (§ 32 vodného zákona). Rozhodnutím o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja sa určia ich hranice a spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja, ako aj technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sa majú v ochrannom pásme vykonať. Práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja prechádzajú na ďalšieho nadobúdateľa alebo užívateľa majetku, s ktorým sú tieto práva a povinnosti spojené. V riešenom území sa nenachádza vodný zdroj, ktorý by zásoboval pitnou vodou obecný vodovod.

Podľa § 33 vodného zákona citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd:

- a) v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín [§ 2 písm. a c)] k nežiaducemu stavu kvality vôd,
- b) ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje,
- c) ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z.z. sa za citlivé oblasti<sup>1)</sup> považujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú.

Za zraniteľné oblasti podľa § 34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú. V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti okrem iných sú evidované ako zraniteľná oblasť aj k.ú. Čechynce s číselným kódom 555886

### **Minerálne a geotermálne vody**

V k.ú. Čechynce sa nenachádza.

### **Rybárstvo**

Vodná plocha odstaveného ramena (OR Cítenka) rieky Nitra slúži na lov kapra a ostatných druhov rýb. Vodnú plochu spravuje :Rybársky zväz Nitra.

### **Riziko povodní**

Na riešenom území existuje potenciálne riziko povodní najmä v západnej časti katastra. Podľa vyjadrenia (CZ 24000/2013) štrkovisko, ktoré sa nachádza v katastri obce Veľké Janíkovce spôsobilo obci Čechynce minulosti zaplavenie priľahlých pozemkov. A preto je doporučené novonavrhovanú lokalitu ÚPC „I“ zo strany štrkoviska protipovodňovo ochrániť a zohľadniť vplyv nasýteného podlažia na novovytvorenú zástavbu.

## **5. Pôdne pomery - pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.**

### Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfo genetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou.

V západnej časti katastra môžeme v najväčšom množstve nájsť **čiernice**. Vyskytujú sa prevažne v nivách vodných tokov, menej na pahorkatinách na miestach ovplyvnených vyššou hladinou podzemnej vody. Využíva sa ako orná pôda. V strednej časti katastra sa nachádza pôda typu **černoze**m. Ide o pôdu vyvinutú na karbonátových substrátoch. Vyskytuje sa na sprašiach, na starších nivných sedimentoch, kde už veľmi dlhú dobu nedochádza k záplavám. Vyskytuje vo všetkých nížinách Slovenska a využíva sa ako orná pôda. **Hnedozem** je sústredená vo východnej časti vznikla na sprašiach, sprašových a polygenetických hlinách, neogénnych sedimentoch v podmienkach periodicky premyvneho vodného režimu, v kotlinách alebo nížinách, pod listnatými lesmi - prevažne dubo-hrabinami. Využíva sa ako orná pôda. **Regozem** (erodovaná) je

často na miestach, kde boli eróziou úplne odstránené pôvodné pôdy. Využíva sa ako orná pôda, sady, menej lesy.

### Pôdne druhy

Vo väčšine katastrálneho územia obce sa nachádzajú pôdy **hlinité**. Iba menšia časť pôdy, ktorá zasahuje do územia z juhu je **ílovitá**.

Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva, pretože index poľnohospodárskeho potenciálu dosahuje v 3. Triede najvyššieho potenciálu 100%.

V území sa nachádzajú relatívne čisté pôdy (74,66%) a nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované (25,34%).

### **Vodná erózia poľnohospodárskej pôdy (%)**

|                                           |       |
|-------------------------------------------|-------|
| 1.trieda - slabá erózia                   | 8,71  |
| 2.trieda - stredná erózia                 | 29,13 |
| 3.trieda - silná erózia                   | 2,19  |
| 4.trieda - veľmi silná až extrémna erózia | 0     |
| bez erózie                                | 59,97 |

### **Vodná erózia poľnohospodárskej pôdy (%)**

|            |     |
|------------|-----|
| bez erózie | 100 |
|------------|-----|

### **Osobitne chránené pôdne zdroje**

V SR sa uplatňuje systém ochrany poľnohospodárskeho fondu cez zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej.

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Do prvej skupiny patria pôdy s najvyšším produkčným potenciálom, čiernice typické, karbonátové, a černozeme čiernicové karbonátové, stredne ťažké, bez skeletu v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do druhej skupiny sú zaradené čiernice typické a černozeme typické, karbonátové ťažké, fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké a hnedozeme typické a černozeme typické vyvinuté na sprašiach, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do tretej skupiny patria čiernice glejové, stredne ťažké, bez skeletu, prípadne so slabým skeletom, černozeme typické, karbonátové a černozeme hnedozemné na sprašiach, na svahoch do 7°, fluvizeme typické, stredne ťažké až ťažké so stredným obsahom skeletu, fluvizeme glejové, stredne ťažké v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 sa vyskytuje černozem čiernicová, prevažne karbonátová, stredne ťažká.

Do štvrtej skupiny sú zaradené čiernice typické, ťažké, stredne hlboké, fluvizeme typické a fluvizeme glejové, stredne skeletovité, stredne ťažké, černozeme a hnedozeme na sprašiach a sprašových hlinách, stredne ťažké na svahoch 7 - 12° a hnedozeme pseudoglejové, stredne ťažké,

v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 fluvizem typická, karbonátová, stredne ťažká, bez skeletu a v klimatickom regióne 03 – 07 čiernice typické, stredne ťažké.

V piatej skupine nachádzame fluvizeme typické a glejové veľmi ťažké, čiernice glejové ťažké až veľmi ťažké, černozeme hnedozemné, hnedozeme typické a hnedozeme luvizemné, kambizeme typické až luvizemné.

V území sa nachádzajú nasledovné BPEJ:

1. kvalitná skupina 0019002, 0022002
  2. kvalitná skupina 0039002
  3. kvalitná skupina 0026002, 0044002, 0044202 0023003
- Ostatné identifikované BPEJ v k.ú. sú zaradené nasledovne:
5. kvalitná skupina 0024004, 0038202
  6. kvalitná skupina 0047202
  - 4., 7., a 8. kvalitná skupina sa v území nenachádza

Každá BPEJ má svoj kód, ktorý je rozčlenený na jednotlivé charakteristiky pôdy. (tab. 8).

| Kód BPEJ | Klimatický región                 | Hlavná pôdna jednotka                                    | Svahovitosť a expozícia                   | Skeletovitosť a hĺbka pôdy                             | Zrornosť pôdy                  |
|----------|-----------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------|
| 0019002  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Čiernice typické, prevažne karbonátové                   | Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie  | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |
| 0022002  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Čiernice typické                                         | Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie  | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |
| 0039002  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Černozeme typické, černozeme hnedozemné na sprašiach     | Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie  | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |
| 0026002  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Čiernice glejové                                         | Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie  | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |
| 0044002  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Hnedozeme typické na sprašiach                           | Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie  | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |
| 0044202  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Hnedozeme typické na sprašiach                           | Mierny svah, východná a západná expozícia | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |
| 0024004  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Čiernice typické až čiernice pelické                     | Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie  | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Veľmi ťažké pôdy (ílovité íly) |
| 0038202  | veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný | Regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach | Mierny svah, východná a západná expozícia | Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac) | Stredne ťažké pôdy (hlinité)   |

|         |                                         |                                                       |                                                    |                                                                 |                                 |
|---------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| 0047202 | veľmi teplý,<br>veľmi suchý,<br>nížinný | Regozeme<br>a hnedozemné<br>erodované na<br>sprašiach | Mierny svah,<br>východná<br>a západná<br>expozícia | Pôdy bez skeletu<br>(pod 10%),<br>hlboké pôdy (60<br>cm a viac) | Stredne ťažké pôdy<br>(hlinité) |
|---------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------|

**Intervečné kroky**

- zabezpečiť v miestach s intenzívnou vodnou eróziou protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako územných systémov ekologickej stability,
- zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia,

rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biologickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni, regionálnej aj lokálnej, znamená venovať pozornosť predovšetkým chráneným územiám v biokoridoroch

realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovínnej vegetácie

- rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,

- zohľadňovať pri umiestnení činnosti na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

## 6. Fauna, Flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy

### Flóra

V rámci fyto geograficko-vegetačného členenia obec Čechynce spadá do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti a okresu Nitrianska niva.

Riešená oblasť patrí do *vegetačného lesného stupňa dubového* (nadmorská výška do 300 m n. m., priemerná teplota nad 8,5° C, ročné zrážky do 600 mm, vegetačná doba nad 180 dní).

Potenciálna prirodzená vegetácia predstavuje pôvodnú prirodzenú vegetáciu, ktorá by inak územie pokrývala. Podľa geobotanickej mapy sa v území Čechynce nachádzajú:

**Dubovo-hrabové lesy karpatské** (*Carici pilosae - Carpinenion betuli*) a **Dubovo-cerové lesy** (*Quercetum petraeae-cerris*) - nížinné dubiny predstavujú homogénnu skupinu zonálnych lesných spoločenstiev. V najnižších polohách sa tieto dubiny vyskytujú na priaznivejšom reliéfe, kde nedochádza k ochudobňovaniu o vodu bočným odtokom. Vo vyšších polohách sa naopak prirodzené dubiny vyskytujú na najsuchších stanovištiach a na ťažkých zamokrených pôdach, čiže na stanovištiach, ktoré príliš nevyhovujú buku lesnému (*Fagus sylvatica*). V prirodzených

porastoch nížinných dubín dominuje dub zimný (*Quercus petraea*), najdôležitejšou primiešanou drevinou je dub cerový (*Quercus cerris*). I napriek názvu je zastúpenie hraba obyčajného (*Carpinus betulus*) pomerne malé. Z ďalších drevín sa prirodzene vyskytujú javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanooides*), javor tatársky (*Acer tataricum*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), brest poľný (*Ulmus minor*). V bylinnom podraze dominujú druhy trávovitého vzhľadu mezotrofné xerofytne lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), a mezotrofné mezofytne lipnica hájna (*Poa nemoralis*), typické sú aj teplomilné dubinové druhy jarva obyčajná (*Clinopodium vulgare*)

**Tvrde lužné lesy (*Ulmenion*)** – Tieto azonálne lesy sa vyskytujú v nížinných oblastiach na údolných nivách väčších riek a ich prítokoch. Vo väčšej vzdialenosti od tokov sú už pôdy suchšie, hladina spodnej vody leží hlbšie a k záplavám dochádza len zriedka. Vďaka vplyvu vodného toku sa tu však vyvinul tvrdý luh, čiže les tvorený dubom letným (*Quercus robur*), jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*), brestom poľným (*Ulmus minor*), v spodnej vrstve aj javorom poľným (*Acer campestre*) a lipou malolistou (*Tilia cordata*). Medzi uvedenými dvoma typmi sa nachádza prechodný luh, v ktorom sa uplatňujú dreviny oboch predchádzajúcich typov v rôznom pomere.

### Reálna vegetácia

Z hľadiska reálnej vegetácie možno povedať, že v území prevažne charakteru nížinného až pahorkatinného stupňa sa uplatňujú hlavne druhy xerofilné a xerotermné. Súčasná vegetácia záujmového územia je značne pozmenená. V území dominujú agroekosystémy a urbánne ekosystémy.

Veľmi významným prvkom vegetácie sú brehovú porasty vodných tokov a plôch, v sledovanom území sa jedná hlavne o brehovú porasty rieky Nitry. Predstavujú súvisle zapojené alebo prerušované porasty drevín a bylinnej vegetácie. Tok rieky Nitra je celý zregulovaný. Brehové porasty sú často nespojité a medzernaté a sú udržiavané správcom toku v záujme protipovodňovej ochrany územia. Z hľadiska druhového zloženia možno konštatovať, že v okolí vodných tokov a plôch sa nachádzajú brehovú porasty tvorené vrbou bielou (*Salix alba*), vrbou krehkou (*Salix fragilis*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*)

### FAUNA

Súčasný stav zastúpenia živočíchov na riešenom území je výsledkom dlhodobého vývoja využívania krajiny a dôsledkov hospodárskych aktivít človeka v nej.

#### Zoogeografické členenie terestrický biocyklus

Celé územie zaradujeme do Provincii stepí – panónskeho úseku.

#### Zoogeografické členenie limnický biocyklus

Celú časť riešeného územia tvorí pontokaspická provincia – podunajský okres – stredoslovenská časť

Záujmové územie je súčasťou zoogeografickej oblasti, ktorú charakterizuje výskyt stepných druhov živočíchov a ich zoocenóz. Najväčšie zastúpenie má hmyz, ako sú napríklad vážky (*Odonata*), kôrovce (*Crustacea*), mäkkýše (*Mollusca*). Zastúpenie stavovcov predstavuje karas

zlatistý (*Carassius carassius*), kapor rybníčný (*Cyprinus carpio*), skokan zelený (*Rana esculenta*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*). Predstaviteľmi vtáctva sú tie druhy, ktoré sú viazané aj na ľudské sídla a záhrady napr. lastovička domová (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Passer domesticus*).

### Poľovníctvo

V záujmovom území obce pôsobí poľovné združenie Lúky Čechynce, ktoré bolo založené v roku 1908. Výkon poľovníctva upravuje vyhlášky MP SR č. 274/2009 Z.z. Členovia združenia budujú posedy, krmelce, napájačky na vodu a aktívne sa starajú o drobnú zver.

## **7. Krajina - štruktúra, typ, scenéria a ekologická stabilita**

Obec Čechynce zaradíme do nížinného krajinného typu poľnohospodárskej krajiny. V krajinej štruktúre riešeného územia má veľký význam poľnohospodárska pôda, ktorá zaberá 86,95 % výmery katastra. Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil.

Súčasťou historického obrazu krajiny boli a dodnes sú vinice, ktoré boli v obci založené v roku 1558 a postupom času sa stali charakteristickou črtou obce Čechynce.

Štruktúra krajinej pokrývky (%)

vid. kapitola. (B.I.1.)

Ekologická stabilita územia

Klasifikácia ekologickej stability (%)

|                                                  |     |
|--------------------------------------------------|-----|
| 1. trieda - priestor ekologicky stabilný         | 0   |
| 2. trieda - priestor ekologicky stredne stabilný | 0   |
| 3. trieda - priestor ekologicky nestabilný       | 100 |

**8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).**

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce generácie ako zdravú.

### Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu. Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia.

Na území obce sa nenachádza žiadne chránené vtáčie územie a ani územie európskeho významu. Základné informácie o biotopoch národného významu a biotopoch európskeho významu a ich zoznam so spoločenskou hodnotou upravuje zákon č. 198/2014 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

V dotknutom území platí v zmysle Zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov **prvý stupeň ochrany**. V katastrálnom území Čechynce sa nenachádzajú maloplošné ani veľkoplošné chránené územia, ani územia európskeho významu zo siete Natura 2000.

### **Ekologicky významné segmenty**

V zmysle "Metodických pokynov na vypracovanie dokumentov ÚSES (MŽP SR, 2000) : "Ekologicky významné segmenty majú význam pre zabezpečenie druhovej a krajinnoekologickej diverzity, zamedzenie vodnej a vetenej erózie, udržanie kvality vody, reguláciu odtokových pomerov, vytvorenie refúgií pre mnohé rastliny a živočíchy a vytváranie pufrovacích zón pre zriedkavé ekosystémy."

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné ekologicky významné segmenty:

1. chránené územia :        žiadne
2. genofondové lokality : -vinice(severovýchod k.ú.)  
                                     - brehový porast odstaveného ramena rieky Nitry

### **Územný systém ekologickej stability**

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991. Tvorba projektov ÚSES sa v Slovenskej republike realizovala systémom „zhora na dol“, od Generelu nadregionálneho ÚSESu SR cez regionálne až miestne ÚSES-y. V rámci

spracovávaní územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov Slovenska bola koncepcia ÚSES zapracovaná do ÚPN VÚC jednotlivých krajov. Jednotlivé Regionálne ÚSES-y boli použité ako záväzné územnoplánovacie podklady pre kapitolu krajinná štruktúra a ÚSES.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny :

1. biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
2. biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
3. interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Dokumentácie ÚSES (GNÚSES, RÚSES, MÚSES) sú v zmysle § 54 zákona č. 543/2002 Z.z. o OPAK dokumentáciami ochrany prírody a krajiny a sú podkladmi na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability sa na riešenom území nachádza:

Biokoridor:

- rieka Nitra -biokoridor nadregionálneho významu.

Biocentrum

Interakčný prvok

**Na miestnej úrovni** - pri tvorbe územnoplánovacej dokumentácie obcí je Krajinnó-ekologický plán dopĺňaný o návrh prvkov miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

V katastrálnom území obce Čechynce prevládajú veľkoplošné plochy ornej pôdy hraničiace so zastavaným územím obce. V území je úplná absencia lesných porastov. Vzhľadom na nízky podiel ekostabilizačných prvkov v území je potrebné spomenúť zvyšky prirodzeného brehového porastu rieky Nitra popri mŕtvom ramene, v južnej časti katastra.

V areáli čechynského cintorína, sa nachádza stará lipa. Obvod jej kmeňa dosahuje 450 centimetrov a jej vek sa odhaduje na viac ako dvesto rokov.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M-ÚSES:

- biocentrum: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy : 30-10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá : 3 ha
- biokoridor: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Približná minimálna doba na dosiahnutie plnej funkčnej spôsobilosti biocentra a biokoridora miestneho významu je pre:

- vodné spoločenstvá: 10 rokov
- mokrade : 10 rokov
- lúky: 20 rokov
- les s prevahou duba: 400 rokov

V rámci tvorby dokumentov ÚSES pre daný región sa hodnotí aj ekologická stabilita územia, ktorú môžeme definovať ako schopnosť ekosystémov odolávať pôsobeniu negatívnych vplyvov a zachovať si pritom podmienky pre existenciu pôvodných druhov. Podľa SAŽP sa v území dajú lokalizovať dve triedy ekologickej stability územia. V obci sa podľa klasifikácie ekologickej stability nachádza 3. trieda - priestor ekologicky nestabilný ktorý zaberá 100% územia.

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia v riešenom území podiel krajinných prvkov s vysokou ekostabilizačnou hodnotou (lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy) tvorí 3,81 % celkovej rozlohy územia. Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou (orná pôda, zastavané plochy a ostatné plochy) spolu predstavujú 86,06 %% celkovej rozlohy územia. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že ekologická stabilita riešeného územia je nízka a k.ú. Čechynce nemajú priaznivú krajinnú štruktúru.

V zmysle § 69 ods. 1 písm. i./ obec obstaráva a schvaľuje dokument miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES) ako aj krajinno-ekologický plán (KEP).

### **9. Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, služby, rekreácia a cestovný ruch).**

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavné stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Počet obyvateľov obce Čechynce má od roku 2000 stúpajúci charakter až do roku 2003. Medzi rokmi 2003 a 2006 počet obyvateľov mierne klesol. Po roku 2006 až po súčasnosť počet obyvateľov mal znovu stúpajúcu tendenciu.

V súčasnosti žije v k.ú. Čechynce 1127 obyvateľov k (31.11.2015) a hustota obyvateľov je 192 obyv./km<sup>2</sup>.

Tab. 10 Počet obyvateľov v jednotlivých rokoch v obci Čechynce

| Rok sčítania | Počet obyvateľov |
|--------------|------------------|
| 2000         | 1009             |
| 2001         | 1012             |
| 2002         | 1026             |
| 2003         | 1032             |
| 2004         | 1030             |
| 2005         | 1018             |
| 2006         | 1012             |
| 2007         | 1014             |
| 2008         | 1049             |
| 2009         | 1050             |
| 2010         | 1050             |
| 2011         | 1050             |
| 2013         | 1090             |
| 2014         | 1102             |

ŠÚSR, 2016

Tab. 11 Rozdelenie obyvateľov podľa produktivity v roku 2011 obce Čechynce

|                 | Počet obyvateľov | Počet obyvateľov v % |
|-----------------|------------------|----------------------|
| predproduktívny | 169              | 16,1                 |
| Produktívny     | 739              | 70,4                 |
| Poproduktívny   | 142              | 13,5                 |
| Spolu           | 1050             | 100                  |

Zdroj : ŠÚ SR, 2011

Hodnotenie stavu obyvateľstva pomocou indexu starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov), poukazuje v roku 2011 v obci Čechynce na hodnotu 84,02 ktorá je nižšia ako priemer Slovenska (85,51).

Priemerný vek obyvateľstva obce je 38,95 rokov, kým celoštátny priemer tohto ukazovateľa je 39,32 rokov.

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obec je heterogénna. Podľa SODB 2011 52,57% obyvateľstva obce sa hlásilo k slovenskej národnosti (tab. 12). Národnostnú menšinu v najväčšom zastúpení tvorili z 45,23% Maďari. Česká menšina mali menej ako 0,2% zastúpenie. Iné menšiny neboli zistené.

Tab. 12 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa národnosti v roku 2011

| Národnosť | Muži | Ženy | Spolu |
|-----------|------|------|-------|
| Slovenská | 263  | 289  | 552   |
| Maďarská  | 226  | 249  | 475   |
| Česká     | 1    | 0    | 1     |

|           |     |     |      |
|-----------|-----|-----|------|
| Iná       | 0   | 1   | 1    |
| Nezistená | 14  | 7   | 21   |
| Spolu     | 504 | 546 | 1050 |

Zdroj : ŠÚ SR, 2011

Podľa SODB 2011 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominujú obyvatelia, ktorí sa hlásia k rímskokatolíckej cirkvi tvoria 92,47% obyvateľstva obce (tab. 13). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia bez náboženského vyznania, a to 2,19%. Ostatné skupiny náboženského vyznania mali menej významné zastúpenie pod 1% obyvateľov.

Tab. 13 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania v obci Čechynce v roku 2011

| Náboženské vyznanie                      | Muži | Ženy | Spolu |
|------------------------------------------|------|------|-------|
| Rímskokatolícka cirkev                   | 458  | 513  | 971   |
| Gréckokatolícka cirkev                   | 0    | 2    | 2     |
| Evanjelická cirkev augsburského vyznania | 1    | 1    | 2     |
| Bez vyznania                             | 16   | 7    | 23    |
| Nezistené                                | 29   | 23   | 52    |
| Spolu                                    | 504  | 546  | 1,050 |

Zdroj : ŠÚ SR, 2011

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných poukazuje na kvalifikáciu a vzdelanie obyvateľstva. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Pri SODB 2011 malo najviac obyvateľov v obci základné vzdelanie (21,90 %). Vysokoškolské vzdelanie malo dosiahnuté 9,52 % obyvateľov. Najmenej bolo obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním (1,14%). Počet obyvateľov bez vzdelania bolo 16,09 % (tab. 14).

Tab. 14 Počet obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania v obci Čechynce v roku 2011

| Najvyššie dosiahnuté vzdelanie       | Pohlavie |      | Spolu |
|--------------------------------------|----------|------|-------|
|                                      | muži     | ženy |       |
| Základné                             | 73       | 157  | 230   |
| Učňovské (bez maturity)              | 103      | 63   | 166   |
| Stredné odborné (bez maturity)       | 73       | 42   | 115   |
| Úplné stredné učňovské (s maturitou) | 25       | 13   | 38    |
| Úplné stredné odborné (s maturitou)  | 84       | 78   | 162   |
| Úplné stredné všeobecné              | 10       | 20   | 30    |
| Vyššie odborné vzdelanie             | 2        | 10   | 12    |
| Vysokoškolské bakalárske             | 13       | 13   | 26    |

|                                                   |     |     |       |
|---------------------------------------------------|-----|-----|-------|
| Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské | 27  | 42  | 69    |
| Vysokoškolské doktorandské                        | 4   | 1   | 5     |
| Vysokoškolské spolu                               | 44  | 56  | 100   |
| Bez školského vzdelania                           | 75  | 94  | 169   |
| Nezistené                                         | 15  | 13  | 28    |
| Spolu                                             | 504 | 546 | 1,050 |

Zdroj : ŠÚ SR, 2011

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v okrese Nitra je nižšia ako priemer v Slovenskej republike (10,63 %). K 31.7.2015 sa miera nezamestnanosti v okrese dostala na úroveň 7,32% (tab. 15).

V obci Čechynce bolo v roku 2014 evidovaných 55 uchádzačov o zamestnanie.

Tab. 15 Základné ukazovatele nezamestnanosti v okrese Nitra v roku 2015 (k 31. 7. 2015)

| Územie | *Prítok<br>UoZ v<br>mesiaci | *Odtok<br>UoZ v<br>mesiaci | Stav<br>UoZ ku<br>koncu<br>mesiaca | Nedisponibilný<br>počet uchádzačov<br>o zamestnanie<br>(Vzdelávanie a<br>príprava pre trh<br>práce, Dočasná<br>prac. neschopnosť,<br>Absolventská prax,<br>Menšie obecné<br>služby,<br>Dobrovoľnícka<br>služba) | <i>Ekonomicky<br/>aktívne<br/>obyvateľstvo</i> | Disponibilný<br>počet<br>uchádzačov<br>o<br>zamestnanie | Miera<br>nezamestnanosti<br>vypočítaná z<br>celkového počtu<br>UoZ<br>(v %) | MIERA<br>EVIDOVANEJ<br>nezamestnanosti<br>(v %) |
|--------|-----------------------------|----------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Nitra  | 543                         | 442                        | 6,67                               | 621                                                                                                                                                                                                             | 82,63                                          | 6,05                                                    | 8,07                                                                        | 7,32                                            |

Zdroj: UPSVAR, 2015

**Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť** v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

### Administratíva

V zmysle zákona č. 102/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení má obec dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce

s jeho zástupcom. Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Podľa zákona každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

### Školstvo

V obci sa nachádzajú dve školské zariadenia:

**Základná škola Čechynce** – poskytuje základné vzdelanie pre žiakov 1.-4. ročníka, s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, ktorej zriaďovateľom je obec Čechynce. Žiaci ročníkov 5.-9. navštevujú zariadenia ZŠ v Golianove, v Nitre (slovenský jazyk), vo Veľkom Cetíne (maďarský jazyk).

**Materská škola Čechynce** – školské zariadenie s celodennou starostlivosťou. Má dve triedy a sídli v budove Základnej školy.

### Služby a obchod

Obec Čechynce je vybavená Poštou a ponúka služby v rámci stravovacích služieb, ktoré predstavuje *pohostinstvo Pod vrbou*. Najbližšie zdravotnícke služby sú poskytované v susednej obci Golianovo. Obec disponuje 2 predajňami potravín a obchodom so zmrzlinou. Finančné inštitúcie ani bankomaty sa v obci nenachádzajú, najbližšie sú lokalizované v meste Nitra.

### Kultúra, šport a ostatné služby

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží zabezpečuje kultúrny dom.

Obec Čechynce počas roka pripravuje množstvo rôznych podujatí. Aktivity sú pripravované tak, aby uspokojili všetkých občanov obce, a aby obyvateľovi každej vekovej skupiny boli ponúkané zaujímavé kultúrno-spoločenské podujatia a aktivity na vyplňanie voľného času. Počas roka sú realizované napr:

- Letné hry mládeže
- Výstava vín
- Odborné degustácie - Vinohradnícky spolok

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

#### Možnosť športového využitia v obci:

Medzi pravidelné športové aktivity v obci patria futbalové zápasy – Pohár starostov.

V intraviláne obce na ulici Hlavná sa nachádza futbalové ihrisko a na Kostolnej ulici je umiestnený tenisový kurt. Ako súčasť školského zariadenia je v obci zriadené multifunkčné ihrisko.

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území sa nachádza viac občianskych združení, podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov.

#### Občianske združenia podľa evidencie občianskych združení zabezpečenou ministerstvom vnútra:

- Futbalový klub FC Čechynce
- občianske združenie: PRO CHEG
- Vinckov dvor - stredisko zábavy ťažko zdravotne postihnutých detí a mládeže
- vinohradnícky spolok Čechynce
- Vita publica - /zameranie na záchranu ľudových tradícií, organizovanie tvorivých dielní /.

Obec Čechynce patrí do Regionálneho združenia Dolná Nitra o. z, ktoré tvorí zároveň aj miestnu akčnú skupinu. Združenie tvorí 17 katastrálne prepojených obcí.

#### Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádza kostol, farský úrad (obec patrí pod farnosť Janíkovce), cintorín, dom smútku.

**Cestovný ruch** je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Obec Čechynce má potenciál pre rozvoj letnej rekreácie: pešej turistiky, cykloturistiky a agroturistiky. Sú súčasťou Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty a preto významným turistickým cieľom sú vinne pivnice a stým súvisiace miestne vinárske produkty a špeciality.

#### V okolí obce sú najvýznamnejšími turistickými cieľmi:

Nitriansky hrad / Nitra – staré mesto  
Ranč Nové Sedlo – Cabaj-Čápor  
Arborétum Mlyňany – Vieska nad Žitavou

## 10. Kultúrne a historické pamiatky, pozoruhodnosti a archeologické náleziská

### **Kultúrno – historická charakteristika**

Najstaršie listiny, v ktorých sa zachoval písomný záznam názvu obce (Cheg alebo Chey), pochádzajú z 13. storočia. Neskôr sa používal názov Csehi alebo Csehy. Obec po spojení s Malým Cetínom v rokoch 1960-1990 bola premenovaná na Nitrany. V roku 1990 sa obec znovu osamostatnila. Po roku 1992 začala obec s rekonštrukciou a výstavbou infraštruktúry.

### **Objekty pamiatkového fondu**

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v riešenom území neeviduje žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Súpis pamiatok na Slovensku - Obzor Bratislava, 1968, zv. 2, str. 374, k obci Čechynce uvádza:

- **Kostol Narodenia sv. Jána Krstiteľa**, barokovo-klasicistický z roku 1741.
- **Prícestná kaplnka** Sedembolestnej Panny Márie, klasicistická zo začiatku 19. storočia.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií sú zapracované do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

Územie obce Čechynce bolo na základe doteraz známych archeologických nálezov osídlené v staršej a strednej dobe bronzovej. Na základe prvej písomnej zmienky o obci z roku 1248 je možné predpokladať, že sa tu nachádzajú aj archeologické nálezy z obdobia stredoveku a novoveku. Vzhľadom na tieto skutočnosti, ako aj na topografickú konfiguráciu terénu, je na riešenom území pravdepodobný výskyt archeologických nálezov.

Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác stavebník/investor je povinný od Krajského pamiatkového úradu v Nitre už v stupni územného konania si vyžiadať v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.

V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 ods. 3 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad v Nitre.

V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález

najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odbornou spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

## 11. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

### Vypočet ekol. Stability

(Míchal, 1992)

$$KES_1 = S / L = 223\,804 / 5\,044\,107 = \underline{0,0443}$$

S = stabilné prvky

L = nestabilné prvky

krajinných prvkov s vysokou ekostabilizačnou hodnotou

(lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy)

**Trvalo trávnaté porasty**                    **109 916**

**Vodná plocha**                                    **113 888**

Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou

(orná pôda, zastavané plochy a ostatné plochy)

**Orná pôda**                                        **4 392 922**

**Zastavaná plocha**                            **429 023**

**Ostatná plocha**                                 **222 162**

**Záver: To znamená, že ide o nevyváženú krajinu. Nestabilné územia prevládajú nad zachovalými prírodnými štruktúrami .**

### POUŽITÁ LITERATÚRA

Atlas krajiny, 2002

Enviroportal

Detailná charakteristika pôdných typov Slovenska

SHMÚ

Michalko, 1986

RRA Nitra, 2015

Slovenský rybársky zväz – rybársky poriadok

Správa CHKO Ponitrie (2012)

ŠÚSR

VUPOP

UPN Čechynce, 2014

záväzná osnova integrovanej stratégie rozvoja územia)

<http://www.air.sk>

<http://www.arrivanitra.sk/>

<http://www.beiss.sk>

<http://www.Cechynce.eu>

<http://www.dolnanitra.sk>

<http://www.forestportal.sk>

<http://www.Geology.sk>

<http://www.Hbu.sk>

<http://www.mpsr.sk>

<http://www.ssc.sk>

<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=63431>

### **III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie**

1. Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Územný plán obce je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie, resp. zdravie obyvateľov.

Hlavným cieľom je vytvorenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce a bude po schválení záväzným dokumentom pre obec, obyvateľov obce a ostatných účastníkov procesu povoľovania a realizácie plánovaných zámerov územného rozvoja obce. Územný plán tak bude regulačným nástrojom, ktoré prostredníctvom schválených regulatívov bude strážiť optimálne podmienky pre bývanie, oddych, výrobu, rekreáciu a ich vzájomnú súhru a koexistenciu v rámci obce Čechynce.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

### 3. Vplyv na klimatické pomery

Realizáciou rozvoja podľa navrhovanej ÚPD sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci. Pri realizácii navrhovaných opatrení sa očakávajú zlepšenia mikroklimatických pomerov v riešenom území. Návrh v zmysle zákona č.148/2014 vytvára predpoklady na zmiernenie dopadu klimatických zmien na riešené územie.

### 4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).

Strategický dokument nemá negatívne účinky na kvalitu ovzdušia v obci Čechynce.

### 5. Vplyvy na vodné pomery

Návrh riešenia Územného plánu obce Čechynce nemá priamy vplyv na vodné pomery. Vytvára predpoklady pre:

- ochranu obce pred prívalovými vodami /systém rigolov z viníc až do rieky Nitra ;
- ochranu pred priesakmi z hrádze rieky Nitra v prípade extrémnych vodných stavov./ drenážny kanál/;
- optimálne hospodárenie so zrážkovými vodami v riešenom území;

### 6. Vplyvy na pôdu- (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá priamy vplyv na pôdu. Možno konštatovať, že realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení a navrhovanou výsadbou a revitalizáciou tradičných vinohradov v oblasti sa odstráni výmlová erózia pôdy.

Vyhodnocovanie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci konceptu riešenia územného plánu obce Čechynce sa riešilo v zmysle §13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

### 7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Návrh riešenia Územného plánu obce má priamy ochranný a stabilizačný vplyv na flóru, faunu a ich biotopy. Realizácia navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru celého riešeného územia.

### 8. Vplyvy na krajinu

V Návrhu riešenia je zachovaná súčasná krajinná štruktúra a využívanie krajiny a z tohto hľadiska nebude mať návrh riešenia na krajinu negatívny vplyv. Návrh rozvoja obce nebude mať dopad na časti krajiny, ktoré sú z krajinárskeho - estetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ochranu súčasnej krajiny v riešenom území a zvýraznenie hodnotných typických článkov štruktúry krajiny. Medzi najvýznamnejšie krajinárske opatrenia patrí ochrana a podpora výsadby vinohradov v tradičnej vinársko-ovocinárskej oblasti v severozápadnej časti k.ú., na hranici s k.ú. Golianovo , pozdĺž cesty III./ 05319.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti), na územný systém ekologickej stability.

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá priamy negatívny vplyv na chránené územia ani na územný systém ekologickej stability. Rešpektuje RÚSES vrátane navrhovaných ekostabilizačných opatrení ako aj navrhovanej kostry prvkov MÚSES. Realizáciou navrhnutých opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ozelenenie scenérie a úpravu štruktúry krajiny. Územný plán zabezpečuje ochranu všetkých chránených území a funkčnosť ÚSES.

#### 10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Návrh Územného plánu obce nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a rešpektuje stanoviská Krajského pamiatkového úradu v Nitre č. j.: KPUNR-2014/19617-2/76539/U.

#### 11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V obci nie je známy výskyt paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít.

#### 12. Iné vplyvy

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá žiadne iné vplyvy.

#### 13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Za očakávané vplyvy v poradí z hľadiska ich významnosti v území možno považovať:

- 1). eliminácia ohrozovania územia povodňami, prívalovými vodami a pôdnou eróziou (+)
- 2). eliminácia zaťaženia obytného územia hlukom, vibráciami, exhalátmi a dopravnou nehodovosťou (+)
- 3). zvýšenie kvality a pohody života obyvateľov (+)
- 4). skvalitnenie obytného prostredia obce a zvýšenie jej atraktivity (+)
- 5). skvalitnenie životného prostredia - eliminácia ohrozovania spodných vôd nekontrolovateľne odvádzanými odpadovými vodami, skvalitnenie nakladania s odpadom (+)
- 6). skvalitnenie prírodného prostredia riešeného územia (+)
- 7). zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu (-)

Z komplexného posúdenia riešenia konceptu Územného plánu obce vyplýva, že nemá žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami limitmi a regulatívmi, obmedzeniami a odporúčaniami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie s pozitívnym vplyvom. V územnom pláne sa určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a v menšej miere výroby.

Územný plán rieši environmentálne problémy návrhom splaškovej kanalizácie, zberového dvora druhotných surovín s triedením, separovaním komunálneho odpadu a kompostárňou. Rieši zásobovanie energiami, odstránenie dopravných závad a dopravné sprístupnenie nových obytných zón /IBV Pažiť, Štrkovisko, Dolné krátke/. Územný plán v návrhoch rieši protierózne a protipovodňové opatrenia. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre stabilizáciu prírodných hodnôt, atraktívnu prírodnú scenériu, úpravu štruktúry krajiny a zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

Pri spracovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

#### **IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie**

- v rámci daných možností zaviesť územnopriestorovú segregáciu jednotlivých funkcií/bývanie, výroba, rekreácia, vybavenosť...../;
- rešpektovať platné ochranné a bezpečnostné pásma;
- neurbanizovať potenciálne záplavové –inundačné územia rieky Nitra;

##### **1. V oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry:**

- dobudovanie splaškovej kanalizácie vrátane napojenia na čistiareň odpadových vôd;
- zlepšovanie vodohospodárskych pomerov na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií ako povodňových, tak aj v období sucha;
- zlepšenie dopravného systému obce- odstránenie dopravných závad na nadradenej cestnej sieti aj na miestnych komunikáciách, dobudovanie siete peších komunikácií a plôch a cyklistických ciest;
- realizovať také dopravné riešenia, ktoré budú ekologické, ohľaduplné voči zdraviu obyvateľstva a zároveň ekonomické;

##### **2. V oblasti odpadového hospodárstva:**

- uprednostňovanie minimalizácie odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov
- rozšírenie separovaného zberu úžitkových zložiek z komunálneho odpadu, vrátane separácie problémových látok

##### **3. V oblasti ekostabilizačných opatrení:**

- zvýšenie ekologickej stability riešeného územia
- zabezpečenie v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov, odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES
- skoordinovalie všetkých rozvojových zámerov s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce
- zabezpečenie nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej a lokálnej, čo na území znamená predovšetkým:
  1. zabezpečiť, aby podmáčané územia s ornou pôdou boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou;
  2. rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy.
  3. zabezpečiť plnú funkčnosť všetkých jestvujúcich a navrhovaných odvodňovacích rigolov a zabezpečiť tak obec pred dôsledkami prívalových dažďov;

## **V. Porovnanie alternatív (vrátane porovnania s nulovým variantom)**

### **1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálnej alternatívy**

Obci Čechynce, ktorá má menej ako 2000 obyvateľov nevyplýva zákonná povinnosť spracovania územného plánu obce vo variantoch. Návrh riešenia územného plánu obce Čechynce bol vypracovaný v jednom variante tzv. rozvojový variant, pričom nulový variant predstavuje súčasný stav obce a celého katastrálneho územia.

Priority a ciele rozvojového variantu :

- rozvoj bytovej výstavby vo forme rodinných a bytových domov;
- lokalizácia vhodných plôch pre podnikateľské aktivity;
- zachovanie a zveľadenie kultúrneho dedičstva a vinohradníckej tradície obce;
- zlepšenie dopravného systému obce so zameraním na bezpečnosť a rozvoj cyklo dopravy, integrácia obce do systému regionálnych cyklotrás;
- dobudovania centrálnej časti obce ,chýbajúcej občianskej a technickej vybavenosti;
- revitalizácia schátralých budov a nevyužívaných plôch v zastavanom území obce;
- navrhnuť plochy pre rozvoj rekreácie a dobudovanie športových areálov;
- zvýšenie ekologickej stability riešeného územia;
- rozšírenie systému separovaného zberu komunálneho odpadu;
- skoordinovalie všetkých rozvojových zámerov s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce;

Z hľadiska splnenia požiadaviek zadania a urbanistickej koncepcie sa preferuje rozvojový variant, ktorý predstavuje optimálne riešenie z hľadiska dlhodobej perspektívy rozvoja obce. Z pohľadu vplyvov návrhu riešenia na životné prostredie možno zaradiť posudzovaný rozvoj,

ktorý je zameraný predovšetkým na rozvoj bývania a príslušnej infraštruktúry, za rozvoj aktivít bez negatívnych vplyvov na obytné prostredie a okolitú krajinu resp. krajinársky hodnotné územia.

## **VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie**

Územnoplánovacia dokumentácia územný plán obce Čechynce - koncept vychádza z prieskumov a rozborov, ktoré analyzovali stav životného prostredia a problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny. V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie sa použili tieto hlavné východiskové materiály a zdroje informácií :

- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja(r.2012);
- Prieskumy a rozbor ÚPN obce Čechynce, 10-11/2013;
- Zadanie pre ÚPN obce Čechynce;  
/ bolo schválené uznesením č. 1/2014 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 13.1.2014 v Čechynciach a predtým prerokované s príslušnými orgánmi územného plánovania a dotknutými inštitúciami. Návrh ÚPN obce Čechynce je spracovaný v súlade s týmto dokumentom./
- Návrh ÚPN obce Čechynce, 09/2015;
- Atlas krajiny SR, /r. 2002 /;
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nitra AUREX spol.s.r.o./nov. 1993/
- Detailná charakteristika pôdných typov Slovenska;
- PHSR Čechynce 2007-2013;

Samotný návrh územného plánu obce nemá priamy vplyv na životné prostredie, ale prostredníctvom regulatívov, limitov obmedzení a usmernení vytvára predpoklady na cieľavedomý primeraný a proporčný rozvoj tohto špecifického priestoru, ktorý je založený na princípe udržiavania a skvalitňovania životného prostredia. Riešenie vychádza z prieskumov a rozborov a krajinno-ekologického plánu pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorý analyzuje stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny a doplna ÚSES

Na základe týchto informácií sa koncipovali jednotlivé oblasti záujmu, vstupy a výstupy vyplývajúce z požiadaviek, charakteristika životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území publikované napr. na internetových portáloch (kataster portál, pôdny portál, enviroportál, SHMÚ, internetová stránka obce Čechynce) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Údaje o súčasnom stave životného prostredia a zdravia boli získané v rámci prieskumov a rozborov .

Na základe týchto údajov boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou návrhu územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k stabilizácii prvkov ÚSES v rámci katastra obce

a zlepšení celkového stavu životného prostredia , bezpečnosti a kvality života a životnej úrovne obyvateľov obce.

## **VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení**

Pri vypracovaní správy o vplyve ÚPN obce na životné prostredie sa vychádzalo z faktu, že územnoplánovacia dokumentácia vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce a na základe špecifickej analýzy, ktorá bola vypracovaná v stupni :Prieskumy a rozboru a v časti :Zadanie pred samotným riešením Návrhu ÚPN obce Čechynce. Neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi. Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie návrhu územného plánu obce Čechynce boli v správe o hodnotení vplyvu na životné prostredie zohľadňované.

## **VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie**

Územný plán obce Čechynce - návrh sa vypracoval podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Ministerstva životného prostredia SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Pri vypracovaní návrhu ÚPN obce Čechynce bola rešpektovaná záväzná časť

Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja ,ktorý bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29.mája 2012.

Spracovávaný územný plán obce Čechynce bude predstavovať komplexný, ucelený rozvojový dokument obce, ktorý v dlhodobom horizonte umožní primeraný rozvoj bývania, občianskej a technickej vybavenosti, aktivít v oblasti športu a rekreácie ,výroby a podnikania, ako aj rozvoj zamestnanosti pri rešpektovaní všetkých limitujúcich faktorov ako sú ochranné pásma, ochrana prírody, archeologické lokality, kultúrne a historické danosti a prvky ÚSES. Upozorňuje na škodlivé vplyvy v oblasti životného prostredia, poškodzujúce prírodu a krajinu. Prináša riešenie a vytvára územné predpoklady pre skvalitnenie jednotlivých zložiek životného prostredia a revitalizáciu prírodného prostredia a realizáciu opatrení zameraných na zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

ÚPN obce Čechynce – Návrh

február 2016

**IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)**

Ing.arch.Peter Mizia – architekt .....

**X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení**

- Prieskumy a rozborý k ÚPN obce Čechynce, 10-11 /2013;
- Zadanie pre ÚPN obce Čechynce,11/2013;
- Návrh ÚPN obce Čechynce, 10/2014;

**XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa**

Starosta obce Čechynce: Róbert Kupeček .....  
Čechynce 17.02.2016